

Zuzana Urbanová

Formy a funkce přímé řeči v žánrové struktuře novinových zpráv

Abstrakt

Dizertační práce se zabývá užitím přímých forem podání řeči v žánru novinové zprávy britského seriózního tisku. Klasifikace forem podání řeči je založena zejména na přístupu prezentovaném v Semino a Short (2004) a klade důraz na jejich deiktické a syntaktické vlastnosti, které jsou interpretovány na základě obecných konceptů z oblasti pragmatiky, např. perspektivy, věrnosti podání a role podavatele či původního mluvčího. Práce se zabývá různými typy přímých forem podání řeči, např. přímou a volnou přímou řečí a kombinovanými formami, tj. nepřímými formami s částečnou přímou citací. Druhá část práce spočívá v žánrové analýze novinové zprávy, pro niž je základním východiskem White (1998). Na žánr je nahlíženo z pohledu australské školy, která navazuje na principy systémové funkční lingvistiky M. A. K. Hallidaye. Pro žánr novinové zprávy je charakteristická tzv. orbitální struktura, tvořena nukleem a specifikujícími satelity (White 1998). Výskyt přímých a kombinovaných forem v orbitální struktuře je vysvětlován s ohledem na jejich deiktické, syntaktické a pragmatické vlastnosti, na roli a specifika nukleu a jednotlivých satelitů a na funkci novinové zprávy jako celku. Funkce novinové zprávy a forem podání řeči je interpretována na pozadí obecných konceptů heteroglosie, dialogu a objektivitu.

Klíčová slova

Přímé a nepřímé formy podání řeči, částečná citace, heteroglosie, dialog, perspektiva, žánr, novinová zpráva, orbitální struktura, nukleus, satelit, objektivita, australská škola, systémová funkční gramatika